

Sygn.akt VIII GC 386/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2013r.

Sąd Rejonowy w Białymstoku, VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSR Paweł Hempel

Protokolant – K. B.

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2013r., w B.

sprawy z powództwa (...) spółki z o.o. w B.

przeciwko R. B., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) – Fabryka (...) w B.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn.akt VIII GC 386/13

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z o.o. w B., zwana dalej Spółką (...), w pozwie skierowanym przeciwko R. B., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) – Fabryka (...) w B. domagała się zasądzenia kwoty 3.000 PLN wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty.

W tym miejscu należy wyjaśnić, iż (...) spółka z o.o. w W. pozostawała w niniejszym postępowaniu pełnomocnikiem procesowym powódki, o jakim mowa w art.87 § 1 kpc, posiadającym status osoby, pozostającej z powódką w stałym stosunku zlecenia (k 53 – 55, 63), natomiast radca prawny Z. I. pozostawał pełnomocnikiem substytucyjnym powódki, o jakim mowa w art.91 pkt 3 kpc (k 66). Polska procedura cywilna nie pozbawia możliwości udzielania przez stronę pełnomocnictwa procesowego osobom prawnym, o jakim mowa w art.87 § 1 kpc (osobom sprawującym zarząd majątkiem lub interesami strony, osobom pozostającym ze stroną w stałym stosunku zlecenia, jeżeli przedmiot sprawy wchodzi w zakres tego zlecenia lub współuczestnikom sporu), przy czym osoba prawna pozostająca pełnomocnikiem procesowym strony może działać w postępowaniu cywilnym jedynie przez własne organy, uprawnione do jej reprezentowania (zazwyczaj Zarząd) lub przez dalszych pełnomocników, ustanowionych, stosownie do art.91 pkt 3 kpc, wyłącznie spośród adwokatów lub radców prawnych. Podobny pogląd wyraził Sąd Apelacyjny w Krakowie, który w postanowieniu z dnia 16 października 2012r. I ACa 1105/12 (zbiór komputerowy LEX nr 1236701) stwierdził, iż wprawdzie z dosłownego brzmienia art.87 § 1 kpc wynika, iż „zarządcą” lub „zleceniobiorcą” może być również osoba prawna, jednakże uznać należy, że osoba taka może podejmować czynności procesowe jako pełnomocnik tylko poprzez swoje organy zarządzające. Wykluczone jest natomiast ustanawianie przez takiego „zarządcę” albo „zleceniobiorcę” dalszych pełnomocników, którzy osobiście nie należą do żadnej z kategorii wymienionych w art.87 § 1 kpc. Nie można przyjmować, aby „zarządca” albo „zleceniobiorca” mógł jako pełnomocnik procesowy udzielać pełnomocnictw substytucyjnych osobom, które nie tylko nie mają odpowiedniego przygotowania prawniczego, ale nadto nie są związane ze stroną żadnym stosunkiem zaufania opartym na więzach rodzinnych albo wynikającym z zawartej ze stroną umowy.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż począwszy od dnia 22 września 2010r. do dnia 31 marca 2011r. najmowała od pozwanego dwa lokale użytkowe (magazynowo – produkcyjny oraz biurowy). Zapewniła, iż uiszczała z chwilą podpisania umowy najmu kaucję zabezpieczającą w wysokości 3.000 PLN, którą pozwany miał obowiązek zwrócić w terminie 14 dni od chwili rozwiązania umowy najmu. Zaręczyła, iż stosunek najmu ustał z dniem 31 marca 2011r., zaś termin zwrotu kaucji upłynął bezskutecznie z dniem 14 kwietnia 2011r. Zagwarantowała, iż nie zalega wobec pozwanego z żadnymi zobowiązaniami pieniężnymi, na poczet których pozwany mógłby zarachować zatrzymaną kaucję. Podniosła, iż wezwanie do dobrowolnego zwrotu kaucji zabezpieczającej okazało się bezskuteczne.

Pozwany R. B., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) – Fabryka (...) w B., ustosunkowując się do żądań zawartych w pozwie wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu przyznał, iż zawarł w dniu 22 września 2010r. umowę najmu. Potwierdził, iż powódka uiszczała kwotę 3.000 PLN tytułem zabezpieczenia roszczeń odszkodowawczych mogących powstać z winy najemcy. Zarzucił, iż umowa najmu nie została wypowiedziana. Podniósł, iż najemca porzucił lokal użytkowy bez sporządzenia protokołu zwrotu przedmiotu najmu. Podkreślił, iż lokal trafił z powrotem w jego ręce w stanie pogorszonym w stosunku do stanu, w jakim przekazał go najemcy. Zaznaczył, iż najemca pozostawił uszkodzoną bramę wjazdową, prowadzącą na teren nieruchomości, porozrzucane na posesji śmieci oraz przyczepę samochodową z resztkami swoich materiałów, którą był zmuszony przechowywać przez określony czas.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany R. B., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) – Fabryka (...) w B. wynajął na podstawie pisemnej umowy z dnia 22 września 2010r. na rzecz T. M. dwa lokale użytkowe: magazynowo – produkcyjny o powierzchni 119 m² oraz biurowy o powierzchni 68 m², położone na nieruchomości gruntowej w B. przy ul. (...) za miesięczny czynsz w łącznej wysokości 3.000 PLN netto (§ 1 – 2 ust.1 i § 4 ust.1 – 2 umowy). Zgodnie z § 4 ust.8 – 11 umowy najemca był zobowiązany w terminie 2 dni od chwili zawarcia umowy wpłacić na rzecz wynajmującego kwotę 3.000 PLN, stanowiącą równowartość jednomiesięcznego czynszu netto tytułem kaucji, zabezpieczającej ewentualne roszczenia finansowe wynajmującego, wynikające z umowy, w szczególności z ewentualnych szkód powstałych z winy najemcy. Kaucja miała stanowić depozyt przez czas trwania najmu. Wynajmujący został upoważniony do potrącenia z kaucji wszystkich należności z tytułu nieterminowego rozliczenia czynszu, kosztów eksploatacji z obowiązkiem zawiadomienia najemcy o wysokości i rodzaju dokonanych potrąceń. W przypadku wykorzystania całości lub części kaucji z tytułu dokonanych potrąceń najemca był zobowiązany w terminie 14 dni od daty pisemnego wezwania uzupełnić kwotę kaucji do jej poprzedniej wysokości pod rygorem powstania po stronie wynajmującego prawa do niezwłocznego rozwiązania umowy najmu. Wreszcie kaucja miała podlegać zwrotowi po rozwiązaniu umowy najmu, po uregulowaniu wszystkich zobowiązań z tytułu umowy w terminie 14 dni od rozwiązania umowy najmu (k 19). Powodowa Spółka działając w imieniu najemcy (T. M.) uiszczała w dniu 27 września 2010r. na rzecz pozwanego kaucję w kwocie 3.000 PLN (k 17). Nie miał znaczenia fakt, iż kaucję wpłaciła na rzecz wynajmującego osoba trzecia, a nie najemca (T. M.). Pozwany R. B. nie miał prawa odmówić przyjęcia wymagalnej kaucji wpłaconej przez osobę trzecią. Zgodnie bowiem z art.356 § 1 – 2 kpc wierzyciel może żądać osobistego świadczenia dłużnika tylko wtedy, gdy to wynika z treści czynności prawnej, z ustawy albo z właściwości świadczenia, przy czym jeżeli wierzytelność pieniężna jest wymagalna, wierzyciel nie może odmówić przyjęcia świadczenia od osoby trzeciej, chociażby działała bez wiedzy dłużnika.

Analiza pisemnej umowy najmu z dnia 22 września 2010r. oraz wyjaśnień pozwanego złożonych w trybie art.212 § 1 kpc (k 81 – 81v) wskazywała wyraźnie, iż najemcą dwóch lokali użytkowych począwszy od dnia 22 września 2010r. był T. M., a nie powodowa Spółka, która nie dysponowała w niniejszym procesie legitymacją czynną. Pozwany w trakcie wyjaśnień wielokrotnie podkreślał, iż zawarł umowę najmu z T. M., a nie ze Spółką (...). Wynajmujący zaręczył, iż zawarł umowę najmu z T. M., który w październiku 2011 roku opróżnił nieruchomość, na której znajdował się przedmiot najmu (k 81). Pisemna umowa najmu wskazywała jasno, iż najemcą lokali pozostawał T. M., sprawujący określoną funkcję w powodowej Spółce. Sąd orzekający nie wyklucza możliwości, iż T. M. po zawarciu umowy najmu

użytych za zgodą lub bez wiedzy i zgody wynajmującego oba lokale użytkowe Spółce (...), w której T. M. pełnił i nadal pełni funkcję Prezesa trzyosobowego Zarządu, niemniej jednak powyższa okoliczność nie spowodowała żadnej modyfikacji podmiotowej po stronie najemcy.

Aktywność dowodowa stron w niniejszym postępowaniu była bliska zeru. Strony miały prawo do takiego zachowania, godząc się na niekorzystne skutki swojej bezczynności. Powódka, na której zgodnie z art.6 kc spoczywał ciężar wykazania, nie przedstawiła najmniejszych dowodów, chociażby w postaci swoich zeznań, na okoliczność, iż pozostawała stroną umowy najmu z dnia 22 września 2010r. Taki wniosek nie został zgłoszony ani w pozwie, ani w trakcie ponad 9 miesięcy trwania procesu, w szczególności w trakcie rozprawy. Reprezentant powódki, będąc wezwany na termin rozprawy (k 77) zupełnie zlekceważył przedmiotowe wezwanie (miał do tego prawo), najprawdopodobniej uznając, iż nie będzie w stanie wykazać, iż Spółka (...) była najemcą lokali użytkowych położonych w B. przy ul. (...). Wniosek profesjonalnego pełnomocnika substytucyjnego powódki o wysłuchanie informacyjne T. M. w charakterze reprezentanta powódki (k 81) nie stanowił wniosku dowodowego, a jedynie wniosek formalny, gdyż wysłuchanie w trybie art.212 § 1 kpc nie nosi charakteru dowodu. Oddalenie przedmiotowego wniosku było ze wszech miar uzasadnione. Po pierwsze, przygotowany pełnomocnik strony, nawet pod nieobecność mocodawcy, powinien być w stanie ustosunkować się do najważniejszych twierdzeń strony przeciwnej, a także do kluczowych zagadnień związanych ze sprawą, do których niewątpliwie należało zaliczyć kwestię legitymacji czynnej. Po drugie, T. M., mimo wezwania otrzymanego blisko miesiąc przed rozprawą, zrezygnował z udziału w niej, nie wnosząc nawet o jej odroczenie. Należy wskazać, iż profesjonalny pełnomocnik substytucyjny powódki nie zwrócił uwagi Sądu w trybie art.162 kpc na jakiegokolwiek ewentualne uchybienia przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżeń do protokołu, tracąc tym samym prawo powoływania się na takowe w przyszłości. Znamienny był również fakt, iż pełnomocnik powódki w trakcie rozprawy, słysząc, jak pozwany co rusz wymienia nazwisko T. M. jako najemcy, ani razu nie zanegował przedmiotowej okoliczności.

Na zakończenie warto podkreślić, iż z dniem 3 maja 2012r. zmieniła się gruntownie filozofia postępowania dowodowego zawarta w kodeksie postępowania cywilnego. Ustawodawca zdecydował się na wprowadzenie instrumentów mających skłonić strony do kumulacji przedmiotowego postępowania. Zgodnie z art.207 § 6 kpc sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Oznacza to, iż powodowa Spółka, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika substytucyjnego, co do zasady, nie ma prawa skutecznie zgłaszać w ewentualnej apelacji żadnych nowych twierdzeń, zarzutów oraz wniosków dowodowych, których nie zgłosiła w pozwie, w odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty lub przed Sądem I instancji. Warto podkreślić, iż powódka nie przedstawiła na rozprawie w dniu 17 grudnia 2013r. żadnych nowych wniosków dowodowych, w szczególności nie zgłosiła wniosku o dopuszczenie dowodu z przesłuchania stron, o jakim mowa w art.299 kpc (k 81 – 81v). Wracając do art.207 § 6 kpc, zawężenie stosowania tego przepisu jedynie do postępowania toczącego się przed Sądem I instancji wypaczałoby jego sens, ponieważ Sąd orzekający, zgodnie z normą miałby obowiązek ignorować, o czym świadczy sformułowanie „pomija”, a nie „może pominąć”, spóźnione twierdzenia i wnioski dowodowe. Gdyby powyższy przepis nie wywierał skutku do nowych twierdzeń i wniosków dowodowych zawartych w apelacji, to Sąd II instancji orzekałby na podstawie materiału dowodowego (w przypadku uwzględnienia nowych twierdzeń i idących w parze nowych wniosków dowodowych), którego nie mógł i nie powinien być (art.207 § 6 kpc) brać pod uwagę Sąd I instancji. Reasumując, Sąd II instancji nie może pomijać treści art.207 § 6 kpc w zw. z art.391 § 1 kpc.

Sąd zważył, co następuje:

W związku z faktem, iż powódki ((...) spółki z o.o. B.) nie łączyła z pozwanym przedsiębiorcą umowa najmu z dnia 22 września 2010r., nie ciążył na R. B., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) – Fabryka (...) w B. obowiązek zwrotu na rzecz Spółki (...) kaucji zabezpieczającej w kwocie 3.000 PLN, co oczywiście nie oznacza, iż taki obowiązek nie istnieje wobec najemcy – T. M., jednakże ta ostatnia okoliczność nie była przedmiotem badania Sądu I instancji.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji wyroku.

SSR Paweł Hempel

Zarządzenie

Dnia 10 stycznia 2014r.

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem doręczyć pełnomocnikowi powodowej Spółki, a mianowicie (...) spółce z o.o. w W. na adres z KRS tj. ul. (...), (...)-(...) W..

SSR Paweł Hempel